

РЕЦЕНЗИЯ

От Доц. д-р Вилиам Викторов Доков, д.м.

Катедра „Обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология“

Факултет „Медицина“, Медицински университет,

„Проф. Д-р П. Стоянов“, Варна

Относно: Процедура за заемане на **академична длъжност „Доцент“** по специалност „Съдебна медицина“, професионално направление 7.1. Медицина, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, за нуждите на Катедра „Обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология“ към Факултет „Медицина“ при Медицински университет „Проф. Д-р П. Стоянов“ - Варна и за Клиника „Съдебна медицина“ към УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД - Варна, обнародван в Държавен вестник, бр. 102/23.12.2022 г.

Съгласно заповед № Р-109-154 /23.02.2023 г. на Ректора на Медицински университет Варна съм включен като вътрешен член на научното жури, а с решение на първото заседание на Научното жури, проведено на 06.03.2023 г. е определено да изготвя рецензия.

В обявения конкурс участва един кандидат, д-р Емилия Михайлова Каишева, д.м, главен асистент в Катедра „Обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология“ към Факултета по медицина, Медицински университет „Проф. Д-р П. Стоянов“ - Варна. Кандидатът е представил всички необходими документи за конкурса предвидени в Закона за развитие на академичния състав в Р България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото приложение.

I. Кратки биографични данни за кандидата

Д-р Емилия Каишева е родена на 31.10.1975 г. в гр. Варна. През 2000 г. завършва обучението си по медицина в Медицински университет Варна, като придобива магистърска степен. В периода 2002-2006 г. провежда специализация по Съдебна медицина и деонтология, в Медицински университет Варна, която завършва с успешно положен изпит пред държавна изпитна комисия. От 2014 до 2018 г. д-р Каишева е докторант към Катедрата „Обща и клинична патология, съдебна медицина и деонотология“, като след успешна защита на дисертационен труд на тема: „Критерии за определяне на термичната травма като телесна повреда“ придобива ОНС Доктор.

Професионалният ѝ път в полето на съдебната медицина започва през 2007 г. след успешно издържан конкурс за асистент по същата специалност към Катедра „Обща и клинична патология, съдебна медицина и деонотология“,

Факултет Медицина, на Медицински университет Варна. Академичната дейност д-р Каишева съчетава успешно с практическа работа като съдебен лекар в ДКЦ „Света Марина“ ЕАД гр. Варна. В периода 2011 – 2019 г. е лекар асистент в Клиниката по съдебна медицина, от 2019 до 2021 г. е лекар, гл. асистент, а от 2021 г. началник на Клиниката по съдебна медицина, УМБАЛ Света Марина, ЕАД, гр. Варна.

Владее и използва активно английски и руски езици.

III. Научно-изследователска дейност на кандидата

Оценка на количествени показатели:

В настоящия конкурс д-р Емилия Каишева участва с 18 пълнотекстови научни труда, които в структурно отношение включват:

- 1 дисертационен труд за ОНС „Доктор“
- 1 монография
- 16 пълнотекстови статии и доклади

По-голяма част от статиите и докладите представени за конкурса са публикувани на английски в авторитетни научни списания. Пет от публикациите са в реферирани в Web of science периодични издания.

В седем от публикациите авторката е първи или самостоятелен автор. Представена е справка за 9 цитирания, от които едно в монография, а останалите в публикации в периодични издания.

За добрата видимост на научната работа на кандидата допринася и участието ѝ в научни форуми, представено с 11 заглавия на доклади участия в български и 5 в международни научни форуми.

Количественият анализ на научните публикации на гл. ас. д-р Емилия Каишева показва, че те покриват националните наукометрични критерии за заемане на академична длъжност „Доцент“ за област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт.

Качествена характеристика на научната дейност на кандидата

В тематично отношение д-р Емилия Каишева очертава 4 направления на своите научни търсения, в които са групирани публикациите ѝ:

1. Съдебномедицинска идентификация на личността
2. Обективизация на съдебномедицинската експертиза
3. Травматизъм
4. Патология

Преобладаваща част от публикациите са посветени на първата тема „Съдебномедицинска идентификация на личността“, към която спада и монографичния труд на кандидата. В него д-р Каишева прави задълбочен и всеобхватен обзор на научните изследвания, върху съдебномедицинското значение на човешките косми в процеса на идентификация на личността.

Представен е широк спектър от методи и техники за изследване на човешките косми, както и възможностите на микро- и макроскопските изследвания в съдебномедицинското им проучване. Системният подход на автора личи в детайлното разглеждане на възможните увреждания на космите и спецификата на изменението в резултат на различни болестни процеси, или в резултат на действието на факторите на околната среда, преценката на които е неразделна част от процеса на съдебномедицинско изследване на тези веществени доказателства. Дискутиран е потенциалът за определяне на особеностите на индивида, а именно етнос, полова, кръвно групова и др. принадлежности, въз основа на морфологичните характеристики на космите.

В същата тематична област се отнасят и публикациите оценяващи възможностите на различни антропологични методи за определяне на медико-биологични признания пол, възраст и ръст при изследване на различни видове телесни останки, като елементи от идентификацията на личността. Оценена е точността на тези методи и възможността им за практическо приложение.

В серия от публикации са разглеждани възможностите на различни софтуерни програми за идентификация на костни останки (FORDJSC, 3D-1D, CranID, ThreeSkull, Антрополог, ADBOU). Доказана е точността им при определяне на постоянните признания на индивида - раса, пол, възраст, ръст и др.

Удовлетворение ми носи факта, че д-р Каишева прояви интерес и направи свой собствен принос към втората тематична област „Обективизация на съдебномедицинската експертиза“ – специфична за нашата структура във Варна. Нейният дисертационен труд и свързаните с него публикации представляват съществен принос в сферата на медикобиологичната квалификация на термичните травми. Препоръката ми към нея е да продължи да работи за дисеминиране на потенциала на обективните методи и за ефективното им въвеждане в съдебно медицинската практика в цялата страна.

Приносите в третата тематична област „Травматизъм“ имат потвърдителен практически характер и насочват усилията на клиницистите да възприемат диференциран подход при пострадали от термична травма възрастни пациенти.

Д-р Каишева устойчиво поддържа добрите съдебно-медицински традиции за тясно сътрудничество с колегите патолого-анатоми, което предпоставя приносите ѝ в четвъртата тематична област „Патология“. Приветствам интереса ѝ към редките казуси в медицинската практика и желанието ѝ да споделя съдебно-медицинските находки с широката научна общност.

Анализът на предложените за рецензиране научни разработки на гл. ас. д-р Емилия Каишева показва интересни и добре аргументирани идеи, компетентност в изследваните области, познаване и интерпретиране на актуални литературни източници, добре структурирани и подходящо оформени като език и стил разработки на актуална тематиката.

IV. Учебно-преподавателска дейност

Д-р Емилия Каишева има преподавателски стаж от 15 години и осем месеца, с което значително надхвърля изискванията на Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото приложение.

От представената справка за учебна натовареност през последните пет години е видно, че средната ѝ годишна учебна натовареност двукратно надхвърля институционалните нормативи, без да се включва натовареността за участие в изпитните комисии за всички специалности, на които преподава. През последната година преди отпуска по майчинство д-р Емилия Каишева много успешно пое и ръководи лекционното преподаване по съдебна медицина и деонтология на англоезичните студенти в МУ - Варна.

Д-р Емилия Каишева, д.м. представя и сертификат за участие в квалификационен курс „Педагогически основи на академичното преподаване“ по проект за „Създаване на съвременна система за кариерно израстване на преподавателите в МУ – Варна“. По нейно предложение и под нейно ръководство бе разработена учебната документация и стартира обучението по свободно избираемата дисциплина „Съдебна медицина в клиничната практика“ за студенти медици от МУ Варна. След придобиване на специалност по съдебна медицина д-р Каишева се включва и в обучението на специализанти по „Съдебна медицина и деонтология“ от Източна България, провеждащи специализацията си в Клиниката по съдебна медицина на УМБАЛ „Св. Марина“, Варна.

V. Съдебно-медицинскa експертна дейност

През последните повече от пет години, след като натрупа достатъчно практически опит, д-р Каишева участва и се проявява като добър съдебно медицински експерт в тежки комплексни, комисационни експертизи свързани с престъпления против личността, сложни медицински казуси по пътно-транспортни произшествия, професионални действия в сферата на здравеопазването и други. Проявява организираност, отговорност, прецизност и компетентност при изготвяне на експертните заключения, което я прави търсен и уважаван експерт от правораздавателните органи на областно и национално ниво.

VI Лични впечатления

Познавам д-р Каишева от момента, в който започна работа като асистент в Катедрата по обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология, наблюдавам професионалното ѝ развитие като съдебен лекар, изследовател и колега. Тя притежава постоянство, устойчивост, целеустременост, трудолюбие и добри организационни умения. Проявява колегиалност и екипност в работата.

Убеден съм, че посочените качества са гаранция, че в по-високата академична длъжност, за която кандидатства д-р Каишева ще развива потенциала си и ще допринася за развитието и издигането на структурата по съдебна медицина в самостоятелна катедра към Факултет „Медицина“ на Медицински университет - Варна.

VII. Съответствие с изискванията на МУ – Варна, за заемане на академичната длъжност „Доцент“

Представената справката показва, че гл. ас. Д-р Емилия Каишева покрива показателите за заемане на академичната длъжност „доцент“, съобразно изискванията на Правилника за развитието на академичния състав в Медицински университет – Варна (табл. 1).

Таблица 1. Съответствие с изискванията на МУ – Варна, за заемане на академичната длъжност „доцент“

<i>Групи показатели</i>	<i>Изискуем брой точки</i>	<i>Брой точки на база представени доказателства</i>
А	50	50
Б	0	0
В	100	100
Г	200	228
Д	50	50
Е	0	0

VII Заключение

Анализът на цялостната научно-изследователска, преподавателска и експертна дейност на гл. ас. д-р Емилия Михайлова Каишева, д.м. показва, че тя е изграден експерт по съдебна медицина и деонтология, с добра теоретична

подготовка и доказана практическа експертиза. Научната й работа покрива изисквания за заемане на академичната длъжност “доцент” поставени от Закона за развитие на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото приложение.

Това са основанията ми за положителната оценка за кандидатурата на гл. ас. д-р Емилия Михайлова Каишева за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по научната специалност “Съдебна медицина” за нуждите на Катедра „Обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология“ на Факултета по медицина при Медицински университет “Проф. Д-р П. Стоянов” – Варна и за Клиниката „Съдебна медицина“ към УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД -Варна

25.04. 2023 г.

Подпись:

/Доц. Д-р Вилиам Доков, д.м./